

Ministerie van Economische Zaken en Klimaat
Zijne Excellentie, de heer E. Wiebes
Postbus 20401
2500 EK DEN HAAG

VERZONDEN - 2 NOV. 2018

Onderwerp	Internetconsultatie wijziging Activiteitenregeling milieubeheer bijlage 10
Ons kenmerk	KOV/ODIJ/2018-819
Contactpersoon	Mevrouw K.A.M. Overtoom
Telefoonnummer	0251-263889
Bijlage	1

Geachte heer Wiebes,

Op 5 oktober 2018 is ter consultatie vrijgegeven de voorgenomen wijziging van bijlage 10 Activiteitenregeling milieubeheer. In de bijlage hebben wij per beoordeelde branche opmerkingen bijgevoegd.

In het algemeen willen wij onderstaande punten opmerken:

- de systematiek van de erkende maatregelen is gebaseerd op een terugverdientijd van 5 jaar. Dit betekent dat veel maatregelen voor grootverbruikers niet gelden, terwijl juist daar vaak veel besparing te halen valt
- bij een aantal branches zijn er maatregelen opgenomen voor een kantoor, echter betreft dit vaak maar een klein kantoortje met een grotere werkplaats. Wij vragen ons af waarom zoveel maatregelen voor het kantoor bij deze branches opgenomen zijn. Dit maakt dat er veel vragen niet van toepassing zijn wat een onduidelijk en onoverzichtelijke lijst geeft voor zowel ondernemer als toezichthouder.

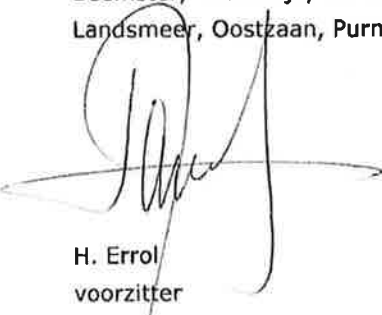
Ten aanzien van de uitvoering van de lijst leggen wij u onderstaande opmerking voor. Wij vragen u aandacht te besteden aan de implementatie van de voorgelegde maatregelen en de uitvoerende diensten hierbij te ondersteunen.

- veel van de maatregelen en randvoorwaarden vergen (technische) kennis van apparaten. Dit is erg lastig te controleren door een toezichthouder. Dit gaat zorgen dat een toezichthouder overwegend uit moet gaan van wat een ondernemer beweert.

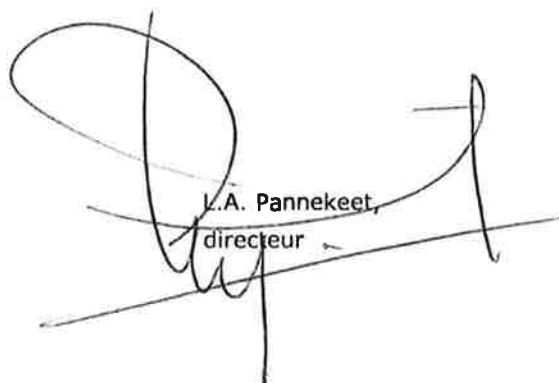
Wanneer er vragen zijn over deze consultatiereactie kunt u met ons contact opnemen. Wij treden graag met u in overleg om tot een zo goed mogelijke regeling te komen.

Hoogachtend,

namens het dagelijks bestuur Omgevingsdienst IJmond, waaraan deelnemen gemeenten
Beemster, Beverwijk, Bloemendaal, Edam-Volendam, Haarlem, Heemskerk, Heemstede,
Landsmeer, Oostzaan, Purmerend, Uitgeest, Velsen, Wormerland, Waterland, Zandvoort

H. Errol
voorzitter

L.A. Pannekeet,
directeur

Bijlage I

Agrarische sector

Maatregel	Opmerking
GB1	Bij mogelijke technieken..... staat: a) Terwijl er geen b en c is dus dat kan weg
GB2	Bij mogelijke technieken..... staat: a) Terwijl er geen b en c is dus dat kan weg
GB3	Bij mogelijke technieken..... staat: a) Terwijl er geen b en c is dus dat kan weg
GB4	Bij mogelijke technieken..... staat: a) Terwijl er geen b en c is dus dat kan weg
GB5	Bij mogelijke technieken..... staat: a) Terwijl er geen b en c is dus dat kan weg Bij omschrijving maatregel zou ik kantoorgedeelte erbij zetten
GC2	Bij mogelijke technieken..... staat: a) Terwijl er geen b en c is dus dat kan weg
GC3	Bij mogelijke technieken: wanneer kies je voor a en wanneer voor b want bij uitgangssituatie staat maar 1 situatie aangegeven.
GC4	Bij mogelijke technieken..... staat: a) Terwijl er geen b en c is dus dat kan weg
GC5	Bij mogelijke technieken: wanneer kies je voor a, b en c want bij uitgangssituatie staat maar 1 situatie aangegeven.
GC6	Bij mogelijke technieken..... staat: a) Terwijl er geen b en c is dus dat kan weg
GD1	Bij mogelijke technieken..... staat: a) Terwijl er geen b en c is dus dat kan weg
GD2	Technische randvoorwaarde is dat van toepassing bij agrarische bedrijven? Bij mogelijke technieken..... staat: a) Terwijl er geen b en c is dus dat kan weg
GD 3	Komt overeen met maatregel FA 7 Bij mogelijke technieken..... staat: a) Terwijl er geen b en c is dus dat kan weg
GE1	Bij mogelijke technieken..... staat: a) Terwijl er geen b en c is dus dat kan weg
GE3	Bij mogelijke technieken..... staat: a) Terwijl er geen b en c is dus dat kan weg
GE4	Bij mogelijke technieken..... staat: a) Terwijl er geen b en c is dus dat kan weg
GE5	Bij mogelijke technieken..... staat: a) Terwijl er geen b en c is dus dat kan weg
GE6	Bij mogelijke technieken..... staat: a) Terwijl er geen b en c is dus dat kan weg
GE8	Bij mogelijke technieken..... staat: a) Terwijl er geen b en c is dus dat kan weg
GE9	Bij mogelijke technieken..... staat: a) Terwijl er geen b en c is dus dat kan weg
FA2	Bij mogelijke technieken..... staat: a) Terwijl er geen b en c is dus dat kan weg
FA3	Nummerring gaat vanaf hier niet goed er staat 2 keer FA3 op pagina 213 en pagina 214 en daarna gaat nummering verder met FA4
FA4	Bij mogelijke technieken..... staat: a) Terwijl er geen b en c is dus dat kan weg
FA5	Bij mogelijke technieken..... staat: a) Terwijl er geen b en c is dus dat kan weg
FA6	Bij mogelijke technieken..... staat: a) Terwijl er geen b en c is dus dat kan weg
FA7	Komt overeen met GD 3 Bij mogelijke technieken..... staat: a) Terwijl er geen b en c is dus dat kan weg
FA8	Bij mogelijke technieken..... staat: a) Terwijl er geen b en c is dus dat kan weg
FB1	Bij mogelijke technieken..... staat: a) Terwijl er geen b en c is dus dat kan weg

FD1	Bij mogelijke technieken..... staat: a) Terwijl er geen b en c is dus dat kan weg
FD2	Bij mogelijke technieken..... staat: a) Terwijl er geen b en c is dus dat kan weg
FD3	Bij mogelijke technieken..... staat: a) Terwijl er geen b en c is dus dat kan weg
FE1	Bij mogelijke technieken..... staat: a) Terwijl er geen b en c is dus dat kan weg
FE2	Bij mogelijke technieken..... staat: a) Terwijl er geen b en c is dus dat kan weg
FE3	Bij mogelijke technieken..... staat: a) Terwijl er geen b en c is dus dat kan weg
FE4	Bij mogelijke technieken..... staat: a) Terwijl er geen b en c is dus dat kan weg
FE5	Bij mogelijke technieken..... staat: a) Terwijl er geen b en c is dus dat kan weg
FE6	Bij mogelijke technieken..... staat: a) Terwijl er geen b en c is dus dat kan weg
FE7	Bij mogelijke technieken: wanneer kies je voor a en wanneer voor b want bij uitgangssituatie staat maar 1 situatie aangegeven.
FF1	Bij mogelijke technieken..... staat: a) Terwijl er geen b en c is dus dat kan weg
FF2	Bij mogelijke technieken..... staat: a) Terwijl er geen b en c is dus dat kan weg
FG1	Bij mogelijke technieken..... staat: a) Terwijl er geen b en c is dus dat kan weg
FH3	Bij mogelijke technieken..... staat: a) Terwijl er geen b en c is dus dat kan weg
FL1	Bij mogelijke technieken..... staat: a) Terwijl er geen b en c is dus dat kan weg
FJ1	Bij mogelijke technieken..... staat: a) Terwijl er geen b en c is dus dat kan weg

Bedrijfshallen

Maatregel	Opmerking
GA1	<i>Gebruiken van energieregistratie- en -bewakingssysteem</i> Maatregel is nieuw toegevoegd
GB1/1	<i>Warmte- en/of koudeverlies via buitenmuur beperken</i> Enkel verwarmen ipv verwarmen en/of koelen Economische voorwaarden: verbruik minder dan 170.000 m3/jaar is vervallen
GB2/2	<i>Warmte- en/of koudeverlies via beglazing beperken</i> Technische randvoorwaarden zijn vervallen Economische voorwaarden: verbruik minder dan 10.000.000 m3/jaar is vervallen
GB3/3	<i>Warmte- en/of koudeverlies via openstaande bedrijfsdeur in gebouwschil beperken.</i> Technische randvoorwaarden zijn vervallen Economische voorwaarden: verbruik minder dan 10.000.000 m3/jaar is vervallen
GB4/4	<i>Warmte- en/of koudeverlies via transportdeur voor laden en lossen beperken</i> Technische randvoorwaarde, hal wordt verwarmd tot boven de 10 °C, toegevoegd
GB5	<i>Warmte- en koudeverlies via beglazing beperken</i> Economische voorwaarden: verbruik minder dan 170.000 m3. Waarom deze restrictie?

	Maatregel is nieuw toegevoegd
GC1/5	<i>Aanstaan van ventilatie beperken</i> Technische randvoorwaarde vervallen
GC2/6	<i>Warmteverlies ventilatiekanalen beperken in ruimten waar geen warmteafgifte nodig is.</i> Ongewijzigd
GC3/7	<i>Energiezuinige ventilator toepassen</i> Mogelijke technieken, IE2-elektromotor met toerenregeling toepassen is vervallen
GC4	<i>Aanstaan van ventilatie buiten bedrijfstijd voorkomen</i> Economische voorwaarden: verbruik minder dan 10.000.000 m3. Waarom deze restrictie? Maatregel is nieuw toegevoegd
GC5	<i>Warmte uit uitgaande ventilatielucht gebruiken voor voorverwarmen ingaande ventilatielucht bij gebalanceerd ventilatiesysteem</i> Economische voorwaarden: verbruik minder dan 10.000.000 m3. Waarom deze restrictie? Maatregel is nieuw toegevoegd
GC6	<i>Onnodig draaien afzuigventilator voorkomen door frequentie gestuurde Afzuigventilator</i> Maatregel is nieuw toegevoegd
GC7	<i>Onnodig draaien van centrale ventilatoren voorkomen in verwarmde hal</i> Maatregel is nieuw toegevoegd
GD1/8	<i>Temperatuur per ruimte naregelen</i> Ongewijzigd
GD2/9	<i>Warmte in hoge hal actief verdelen naar werkplekken met warmtevraag om verwarming met aardgas te beperken</i> Ongewijzigd
GD3	<i>Vollasturen pomp vloerverwarming beperken</i> Economische voorwaarden: verbruik minder dan 10.000.000 m3. Waarom deze restrictie? Maatregel is nieuw toegevoegd
GD4	<i>Bedrijfshal: Debiet cv-pomp automatisch regelen op basis van Warmtebehoefte</i> Maatregel is nieuw toegevoegd
GD5/10	<i>Warmteverlies via warmwaterleidingen en -appendages beperken</i> Technische randvoorwaarde vervallen
GE1/12	<i>Branden van basisbinnenverlichting in pauzes en buiten bedrijfstijd voorkomen</i> Ongewijzigd
GE2/13	<i>Geïnstalleerd vermogen basisbinnenverlichting beperken</i>

	Mogelijke technieken bijgesteld tot LED verlichting
GE3/14	Geïnstalleerd vermogen binnenverlichting beperken Mogelijke technieken bijgesteld tot LED verlichting
GE4/15	Geïnstalleerd vermogen accentverlichting beperken Mogelijke technieken bijgesteld tot LED verlichting
GE5/16	Geïnstalleerd vermogen noodverlichting beperken Ongewijzigd
GE6/17	Geïnstalleerd vermogen verlichting vluchtwegaanduiding beperken Economische voorwaarden: verbruik minder dan 170.000 m3/jaar vervallen. Foutje
GE7/18	Branden van reclame- en overige buitenverlichting beperken zodat verlichting alleen brandt als het donker is Ongewijzigd
GE8/19	Branden van reclame- en overige buitenverlichting buiten gebruikstijden (tussen 23.00 en 06.00 uur) beperken Ongewijzigd
GE10/21	Geïnstalleerd vermogen reclameverlichting beperken Mogelijke technieken LED lamp toegevoegd
GE11/20	Geïnstalleerd vermogen buitenverlichting beperken Mogelijke technieken bijgesteld tot LED verlichting
GE12	Geïnstalleerd vermogen reclameverlichting beperken Economische voorwaarden: verbruik minder dan 10.000.000 m3. Waarom deze restrictie? Maatregel is nieuw toegevoegd
GE13	Branden van binnenverlichting in pauzes en buiten bedrijfstijd voorkomen Maatregel is nieuw toegevoegd Samenvoegen met GE1?
GE14	Branden van verlichting in magazijnen en opslagruimten beperken bij wisselend ruimtegebruik Economische voorwaarden: verbruik minder dan 10.000.000 m3. Waarom deze restrictie? Maatregel is nieuw toegevoegd

Detailhandel

Maatregel	Opmerking
GB3	Waarom grootverbruikers uitzonderen voor een maatregel die ook zij binnen 5 jaar kunnen terugverdienen?
GB5	Moeilijk controleerbaar of minimaal 1 uur extra per dag is te sluiten
GC4	Is het altijd mogelijk om ventilatie cascade te regelen? Is dit alleen voor in

	dezelfde ruimte van toepassing?
GC5	Waarom die grootverbruikers boven 170.000m3 niet? Stimuleren meer verbruiken? Hoe ventilatiehoeveelheid verwarmde lucht in m3 per uur te herleiden?
GF2	Bij kantoren is alles naar led insteek, waarom hier bij detailhandel keuze bij deze maatregel in led/natriumlampen en metaal halogenide lampen?
GF5	Bij good housekeeping is ook een goed alternatief bij sommige bedrijven. Opnemen als alternatieve maatregel?
GF6	Waarom de hoge druk kwiklamp niet vervangen voor led?
FA8	Hoe na te gaan of deuren minimaal 1 uur open staan, moeilijk handhaafbaar.
FA9	Hoe is een vuilwaterafscheider te herkennen van een niet vuilwaterafscheider?
FC	Afdekken koelingen voor iedereen geldig? (ALDI?) Hoe is een energiezuinige condensor te herkennen?
FG	Maatregelen serverruimte erg technisch. Hoe na te gaan hoeveel vermogen serverruimte is? veel op zelfstandig moment niet van toepassing.
FI1	Bijzondere maatregel. Elektrisch verwarmen is toch geen energiebesparende maatregel t.o.v. een gasgestookte heater?

Gezondheids- en welzijnszorginstellingen

Maatregel	Opmerking
GB2	Maatregel GB1 is alleen op een zelfstandig moment toepasbaar wanneer het gasverbruik < 170.000 m3 per jaar. Voor de zwembadruimte is deze altijd toepasbaar. Beetje gek om alleen aan te schrijven op het isoleren van de gebouwschil van de zwembadruimte maar voor het verdere gebouw geldt geen verplichting.
GB3	De maatregel is alleen op een natuurlijk moment toepasbaar, waarom een aparte maatregel voor het isoleren van het dak van de zwembadruimte en niet gewoon voor het gehele gebouw incl. de zwembadruimte?
GB4	De maatregel is alleen op een natuurlijk moment toepasbaar, waarom een aparte maatregel voor het vervangen van beglazing en kozijnen van de zwembadruimte en niet gewoon voor het gehele gebouw incl. de zwembadruimte? - Bv maatregel GB5
GC1	Maatregel is alleen op een natuurlijk moment toepasbaar en dan nog alleen wanneer het gasverbruik > 1.000.000 m3 per jaar is - beter vervangen door een vergelijkbare maatregel die vaker/op meer locaties toepasbaar is.
GC4	In de eerste kolom bij "toepasbaar op een zelfstandig of natuurlijk moment?" ontbreekt de a)
GD1	Ook bij locaties met een gasverbruik van > 170.000 m3 per jaar of met een

	bedrijfstijd van < 1.250 uur per jaar is dit een besparende maatregel.
GE3	Is deze maatregel alleen toepasbaar bij een verbruik < 50.000 kWh per jaar? Zo ja, dan is de maatregel lastig afdwingbaar alleen wanneer er een gasverbruik is > 25.000 m3. Zo nee, randvoorwaarde aanpassen!
GE4	De omschrijving van de maatregel ziet er taaltechnisch een beetje uit. Het ontbreken van de bewegingsmelder komt bij de uitgangssituatie nergens meer terug, graag toevoegen.
FA8	Hoe constateer je in de praktijk of de temperatuur bij het plafond 10C hoger is dan dichtbij de brander?
FG1 tot FG5	Hoe vaak tref je perslucht aan bij zorginstellingen? Daarbij mis ik de maatregel voor lekdetectie!
FH1 - FH3	Lijken dezelfde maatregel alleen is de ene uitgebreider dan de andere.
FI1 - FI3	Lijken dezelfde maatregelen!
FI2 - FI4	Lijken dezelfde maatregelen!
FJ1	Toepasbaar op een zelfstandig of natuurlijk moment ontbreekt.
FJ1 - FJ2	Lijken dezelfde maatregelen!
FL7 - FN1	Lijken dezelfde maatregelen!

Kantoren

Maatregel	Opmerking
GB2	Economisch randvoorwaarden BVO minimaal 150m2 is voor het gehele kantoor, of per verwarmde Ruimte?
GC3	Is een warmtewiel toepassen op ventilatiesysteem altijd binnen 5 jaar terug te verdienen?
GC4	Vanaf wanneer zijn IE3 elektromotoren toegepast? Is dit voor toezichthouder te herleiden bij een ventilatiesysteem?
GC6	Waarom grootverbruikers niet verplichten deze maatregel te nemen bij een vloeropp van >6.000m2. Moet ook voor deze bedrijven in 5 jaar terug te verdienen zijn met een verbruik boven de 170.000 m3!
GD1	Waarom grootverbruikers niet verplichten deze maatregel te nemen. Dit is ook voor deze verbruiken in 5 jaar terug te verdienen.
GD2	Individuele naregeling, is dit altijd in 5 jaar terug te verdienen?
GE1	Bij good housekeeping waarbij handmatig de verlichting juist wordt uitgeschakeld is deze verplichting niet binnen 5 jaar terug te verdienen. Als alternatieve maatregel goodhousekeeping toevoegen.
GE5	Waarom al die uitzonderingen voor grootverbruikers?
FA1	Juist grootverbruikers kunnen echt heel veel besparen! Dit betreft een relatief

	eenvoudige/simpele/goedkope maatregel
FA3	In sommige gevallen wanneer alleen boiler is voor warm tapwater bij "keuken" is meeste gevallen zuiniger om een close-in boiler toe te passen, opnemen als alternatieve maatregel?
FA4	Hoe is na te gaan voor inspecteur hoeveel vermogen de pomp is? Voorbeelden van een 3kW of grotere pompen?
FH	Hoe vermogen vast te stellen van serverruimten? Voorbeeld van >5 kW ruimten? Erg technische maatregelen voor een leek met serverruimten... Veel van toepassing op slechts natuurlijk moment.

Levensmiddelen

Maatregel	Opmerking
36	Maatregel is niet vanzelfsprekend binnen 5 jaar terugverdiend. Installeren van een elektronisch expansieventiel vergt meerdere aanpassingen aan het koelsysteem waardoor de kosten oplopen. Advies zelfstandig moment nee, natuurlijk moment ja.

Meubels en hout

Maatregel	Opmerking
GB2 en GB3	Beide maatregelen betreffen HR+++ glas. Bij GB2 staat drie verschillende uitgangspunten en bij GB 3 één uitgangspunt. Waarom twee aparte maatregelen en niet één maatregel met vier uitgangspunten?
GC1 en GC6	Beide maatregelen gaan over het onnodig aanstaan van ventilatie met als oplossing een tijdschakelaar. Waarom als twee verschillende maatregelen genoemd? Volgens mij zit GC 6 al verwerkt in GC 1, waarom dan nog apart noemen?
GD1	Uitgangssituatie geeft aan dat deur "vaak" wordt gebruikt. Wat is vaak?
GE2 en GE3	Beide maatregelen lijken hetzelfde, maar bij de uitgangssituatie blijkt dat GE 2 over kantoor gaat en GE 3 over bedrijfshal. Het zou duidelijker zijn voor ondernemer en toezichthouder als bij "omschrijving maatregel" als duidelijk wordt welk voor kantoor geldt en welk voor de bedrijfshal.
GE9 en GE11	Lijken om dezelfde maatregel te gaan, namelijk geïnstalleerd vermogen buitenverlichting. Waarom twee aparte maatregelen?
GE13	Economische randvoorwaarden die lastig te controleren zijn voor een

	toezichthouder. Kennis noodzakelijk van elektrisch systeem van veegschakeling
GE16 en GE17	Betreft zelfde maatregel, met dezelfde Ausgangssituatie. Wat is het verschil tussen deze twee maatregelen?
FA2 en FA3	Niet goed duidelijk dat de ene maatregel over kantoren gaat en de andere over bedrijfshal. Nu lijken de twee maatregelen hetzelfde te zijn.
FA8	Is deze maatregel altijd op een zelfstandig moment binnen 5 jaar terug te verdienen? Lijkt mij een erg dure maatregel voor 1350 vollasturen per jaar?
FA10	Bij de technische randvoorwaarden staat dat de brander geschikt moet zijn. Hoe weet een toezichthouder dit? Is dit te controleren?
FA12	Is deze maatregel altijd op een zelfstandig moment binnen 5 jaar terug te verdienen? Daarnaast zijn de economische randvoorwaarden erg moeilijk te controleren voor een toezichthouder
FA 15	Maatregel lijkt mij erg rigoureu. Genoemde economische randvoorwaarden is eigenlijk altijd van toepassing bij een houtbedrijf; die hebben tenslotte bijna altijd houtafval. Dan zouden dus alle houtbedrijven waarop de erkende maatregelen van toepassing zijn op een zelfstandig moment over moeten op een houtmotketel? Is dit binnen 5 jaar terug te verdienen? Daarnaast stelt de Wet Milieubeheer ook regels m.b.t. afval. Dit moet bijv. officieel naar een erkend verwerker en afval mag niet verbrand worden. De circulaire economie is nog niet doorgevoerd in de Wet Milieubeheer. Loopt deze erkende maatregel niet hierop een beetje vooruit? De oplossing m.b.t. de overtredingen van de erkende maatregel zorgt dan weer voor een overtreding van de Wet Milieubeheer. Voordat deze erkende maatregel wordt doorgevoerd, moeten er eerst officiële afspraken worden gemaakt over handhaving van Wet Milieubeheer m.b.t. afval en circulaire economie. Verder nog een opmerking dat het hier alleen zou moeten gaan om <u>schoon</u> houtafval. Indien een bedrijf alleen bewerkt houtafval heeft zou dit niet van toepassing moeten zijn.
FG1, FG3	Technische- en economische randvoorwaarden moeilijk te controleren door toezichthouder
FI1, FI2, FI3, FI4, FI5, FI6, FI7	Serverruimtes van > 5 kW komen heel zelden voor bij hout en meubelbedrijven, laat staan serverruimtes van > 20 kW. Waarom staan deze maatregelen erin bij deze sector, terwijl het landelijk bij slechts een paar bedrijven voor zal komen?
FI5	Er zijn twee verschillende maatregelen met nummer "FI5"
PA1	Bij natuurlijk moment staat: "ja, als de machine voor langere periode niet in gebruik is." Wat precies een 'langere periode' is verder niet gedefinieerd.

Onderwijsinstellingen

Maatregel	Opmerking
GB1	Ik mis bij uitgangssituatie dat het gebouw ook gekoeld wordt
GB2	Idem als bij GB1, bij economische randvoorwaarden staat niet van toepassing dit kan volgens mij weg.
GE3	Wanneer PL lampen en wanneer Led er gelden namelijk dezelfde Uitgangssituaties
GE8	Idem als GE3
	Maatregel GE 4 en GE9 komen overeen mogelijk kunnen deze samengevoegd worden

EML Sport- en recreatie

Inrichtingen voor sport- en recreatiedoeleinden. Het gaat om bijvoorbeeld vakantie- en recreatieparken en campings, zwembaden, sporthallen, sportzalen, ijsbanen, sauna's en sportvelden en combinaties daarvan.

Voor vakantie- en recreatieparken en campings geldt specifiek dat voor de kantoren, supermarkten, restaurants op deze parken gebruik moet worden gemaakt van de pakket met erkende

maatregelen voor kantoren (pakketnummer 4) , detailhandel (pakketnummer 19) en hotels en restaurants (pakketnummer 12).

Ook gaat het om inrichtingen voor de verhuur van vakantiehuisjes en appartementen, vakantiecampen, groepsaccommodaties, jeugdherbergen (SBI 55.2), overige logiesverstrekking (SBI 55.9), fitnesscentra (SBI 93.13), sportscholen (SBI 93.14.6); stadions, autosport zoals kartbanen, racebanen, crossterreinen (SBI 93.12.7), jachthavens (SBI 93.29.1), poppodia (SBI 90.01), theaters, schouwburgen en evenementenhallen (SBI 90.04), productie en distributie van films en televisieprogramma's, maken en uitgeven van geluidsopnamen, bioscopen (SBI 59), fotografie en foto-ontwikkeling (laboratoria) (SBI 74.2).

(Rood = nieuw toegevoegde SBI-codes)

Maatregel	Opmerking
GA1	Het automatisch laten registreren en analyseren van energieverbruiken met een energieregistratie- en bewakingssysteem (EBS). Was maatregel 46. Middenverbruiker moet verplicht aan slimme meter;

	Grootverbruiker moet verplicht aan EBS met rapportagefunctie. Kantoorgebouwen met megaverbruik (>170.000 m3 gas / 1 mln kWh) moeten verplicht aan EBS met rapportagefunctie én GBS.
GB1	a) Zwembad: verlies warmte via gebouwschil beperken. b) Sporthal: verlies warmte via gebouwschil beperken. Was maatregel 1. Spouwmuurisolatie. Geen wijzigingen.
GB2	Zwembad: verlies warmte via dak beperken. Was maatregel 2. Dakisolatie. Geen wijzigingen.
GB3	Warmte- en koudeverlies via beglazing beperken. Nieuwe maatregel. Enkel glas vervangen voor HR++ isolatieglas voor alle sportaccomodaties.
GB4	Zwembad: verlies warmte via beglazing beperken. Was maatregel 3. Bij <i>Uitgangssituatie op basis van een referentietechniek</i> is bij c) het woordje 'metalen' waarschijnlijk vergeten. Staat wel in de oude EML. Anders is er geen verschil in uitgangssituatie tussen a) en c).
GB5	Sporthal: verlies warmte- en koude via beglazing beperken. Nieuwe maatregel. Dubbel glas in metalen kozijnen vervangen voor HR++ glas in geïsoleerde kozijnen.
GC1	Zwembad: verlies warmte via ventilatielucht beperken. Was maatregel 5. Geen wijzigingen.
GC2	Zwembad: verlies warmte via ventilatielucht beperken. Was maatregel 6. Tekst 'Bijzondere omstandigheden' aangepast (ten goede).
GC3	Zwembad: verlies warmte via ventilatielucht beperken. Was maatregel 7. Tekst 'Bijzondere omstandigheden' aangepast (ten goede).
GC4	Aanstaan van ventilatie buiten bedrijfstijd voorkomen. Nieuwe maatregel. Tijdschakelaar of tijdschakelaar met weekschakeling (met of zonder overwerktimer) altijd toepassen.
GC5	Onnodig draaien van centrale ventilatoren voorkomen in verwarmde hal. Nieuwe maatregel. Altijd toepassen.
GC6	Sporthal: warmte uit uitgaande ventilatielucht voor voorverwarmen ingaande ventilatielucht bij gebalanceerd ventilatiesysteem toepassen. Was maatregel 22. Geen wijzigingen.
GC7	Warmteverlies ventilatiekanalen beperken in ruimten waar geen warmte-afgifte nodig is. Nieuwe maatregel. Isoleren van ventilatiekanalen. Altijd toepassen indien meer dan 54 uur per week in gebruik.
GD1	Warmte in hoge hal actief verdelen naar werkplekken met warmtevraag om verwarming met aardgas te beperken. Nieuwe maatregel. Dit is een maatregel voor industriegebouwen, lijkt mij. <i>Advies om deze maatregel tekstueel aan te passen, of te verwijderen.</i>

GD2	Zwembad: energiezuinige warmteopwekking toepassen. Nieuwe maatregel. Willen we echt nog gasgestookte CV-ketels voorschrijven?
GD3	Opstarttijd cv-installatie regelen op basis van buitentemperatuur en interne warmtelast. Was maatregel 24. Geen wijzigingen.
GD4	Aanstaan van ruimteverwarming buiten bedrijfstijd voorkomen. Was maatregel 25. Geen wijzigingen.
GD5	Aanvoertemperatuur cv-water automatisch regelen op basis van buitentemperatuur. Was maatregel 26. De <i>alternatieve erkende maatregel 'Energiezuinige warmteopwekking toepassen'</i> is eruit gehaald.
GD6	Warmteverlies via warmwaterleidingen en -appendages in onverwarmde ruimten beperken. Was maatregel 27. Altijd isolatie om ww-leidingen en appendages aanbrengen. Geen wijzigingen.
GD7	Temperatuur per ruimte naregelen. Nieuwe maatregel. Bij <i>'Economische randvoorwaarden'</i> staat dat <i>'aardgasverbruik minder dan 10 mln m3 per jaar'</i> moet zijn. Bij een hoger gasverbruik is de tvt te lang? Advies om deze randvoorwaarde eruit te halen en altijd toepasbaar te verklaren. De schakelklokken moeten al verplicht toegepast worden bij GD4, wat voegt deze maatregel eigenlijk nog toe?
GD8	Temperatuur per ruimte naregelen. Nieuwe maatregel. De schakelklokken moeten al verplicht toegepast worden bij GD4, wat voegt deze maatregel nog toe?
GD9	Toepassen 2-weg klep in combinatie met een frequentiegeregelde pomp. Voor deze maatregel moet je als toezichthouder best wel technische kennis hebben. Lastig te constateren tijdens een rondgang door het bedrijf.
GE1	Toepassen 2-weg klep in combinatie met een frequentiegeregelde pomp. Voor deze maatregel moet je als toezichthouder best wel technische kennis hebben. Lastig te constateren tijdens een rondgang door het bedrijf.
GE2	Energiezuinig koelen door koude lucht te gebruiken. Was maatregel 11. Geen wijzigingen.
GF1	Branduren binnenverlichting beperken. Was maatregel 8. Geen wijzigingen.
GF2	Geïnstalleerd vermogen binnenverlichting beperken. Maatregel 28 is hiermee gewijzigd. LED-verlichting wordt voorgeschreven indien meer dan 2000 branduren, echter op een natuurlijk moment.
GF3	Geïnstalleerd vermogen accentverlichting beperken. Maatregel 29 is hiermee gewijzigd. LED-verlichting wordt altijd voorgeschreven voor accentverlichting. Geen opmerking.

GF4	Geïnstalleerd vermogen verlichting vluchtwegaanduiding beperken. Nieuwe maatregel. Op zich prima, maar dit wordt in het BB2012 niet voorgeschreven. Zou op elkaar aan moeten sluiten. En waarom is de 'Economische randvoorwaarde' <i>Elektriciteitsverbruik is maximaal 10.000.000 kWh per jaar</i> opgenomen. Doe dit gewoon voor iedereen.
GF5	Geïnstalleerd vermogen noodverlichting beperken. Nieuwe maatregel. Op zich prima, maar dit wordt in het BB2012 niet voorgeschreven. Zou op elkaar aan moeten sluiten. En waarom is de 'Economische randvoorwaarde' <i>Elektriciteitsverbruik is maximaal 10.000.000 kWh per jaar</i> opgenomen. Doe dit gewoon voor iedereen.
GF6	Sportveld: veldverlichting beperken. Was maatregel 35. Geen wijzigingen. <i>Opm.: Er wordt gesuggereerd dat HQJ en halogeen hetzelfde is, maar dat klopt niet. HQJ is 4x energiezuiniger dan halogeen. HQJ is een gasontladinglamp of metaalgasdamplamp.</i>
FA1	Energiezuinige warmteopwekking toepassen. Nieuwe maatregel. Waarom een gasgestookte donkerstraler voorschrijven als er ook elektrische donkerstralers zijn?
FA2	Een vuilwater afscheider in het cv circuit zorgt voor automatische reiniging van het cv water. De warmteoverdracht verbetert en de kans op storing van onder andere frequentie geregelde pompen neemt af. Nieuwe maatregel. Altijd toepasbaar indien er veel storing is of als er veel vers water moet worden toegevoegd. Hiertoe moet de toezichthouder de onderhoudsrapporten doorspitten. Gaat wel wat ver.
FB1	Het opwekken van warmte ten behoeve van ruimteverwarming met een elektrische lucht/water warmtepomp op buitenlucht. Nieuwe maatregel. 'Economische randvoorwaarden' <i>Aardgasgebruik is minder dan 170.000 m3 per jaar</i> kan verwijderd worden. Doe dit gewoon voor iedereen.
FC1	Warmteverlies van warmtapwaterleidingen en -appendages beperken. Was maatregel 27. Altijd isolatie van ww tapwaterleidingen.
FC2	Verlies warmtapwater douches beperken. Was maatregel 34. Geen wijzigingen.
FC3	Warm tapwater wordt middels een warmtewisselaar voorverwarmd door warmte te onttrekken aan gebruikt douchewater. Nieuwe maatregel. Wtw mbv gebruikt douchewater. Altijd toepasbaar.
FD1	Verlies van koude door koelcelwand beperken. Nieuwe maatregel. <i>Zelfstandig moment: Nee. Natuurlijk moment: Ja.</i> <i>'Uitgangssituatie op basis van een referentietechniek' Isolatiemateriaal ontbreekt of is beschadigd.</i> Indien het isolatiemateriaal beschadigd is of ontbreekt, kun je best aanschrijven op het herstellen van het gebrek. Dus altijd toepasbaar.
FD2	Binnentreden van warme en/of vochtige lucht in koelcel beperken.

	Was maatregel 13. Geen wijzigingen.
FD3	Verlichting in koelcel beperken. Was maatregel 14. Geen wijzigingen.
FD4	Energieverbruik voor productkoeling verminderen door oude koelkast te vervangen. Nieuwe maatregel. Op zich prima dat er alleen nog A++ koelkasten aangeschaft mogen worden, maar de aanduiding ' <i>Natuurlijk moment: Ja; Zelfstandig moment: Nee</i> ' brengt met zich mee dat we bij ieder bezoek moeten gaan vastleggen, welk energielabel alle aanwezige koelmeubelen hebben. Nu wordt alleen genoteerd (als het goed is) de koelinstallaties die boven een bepaalde drempel uitkomen.
FD5	Voorkomen dat ijs de verdamper isoleert. Was maatregel 15. Geen wijzigingen, alleen de ' <i>Economische voorwaarde: IJs is op de verdamper aangetroffen</i> ' ontbreekt. Lijkt me wel een voorwaarde om dergelijke maatregel te verlangen.
FE1	Energiezuinig printen en/of kopiëren op de werkplek toepassen. Was maatregel 44. Geen wijzigingen.
FE2	Energiezuinige ICT op de werkplek toepassen. Was maatregel 45. Geen wijzigingen.
FF1	Inzet van fysieke servers in serverruimten beperken. Was maatregel 37. Geen wijzigingen.
FF2	Vrije koeling in serverruimten toepassen om bedrijfstijd van koelinstallatie te beperken. Was maatregel 38. Geen wijzigingen. De technische voorwaarden kan een doorsnee toezichthouder nooit beoordelen. Wordt al snel een welles/nietes verhaal.
FF3	Energiezuinige koelinstallatie voor koeling serverruimten toepassen. Was maatregel 39. Geen wijzigingen. <i>Uitgangssituatie/mogelijke technieken</i> is een erg technisch verhaal voor een doorsnee toezichthouder.
FF4	Hogere koeltemperatuur in serverruimten toepassen. Was maatregel 40. Geen wijzigingen.
FF5	Toerental van ventilatoren in zaalkoelers (CRAH's) in serverruimten beperken. Was maatregel 41. Geen wijzigingen.
FF6	Inzet van servers in serverruimten afstemmen op de vraag. Was maatregel 42. Geen wijzigingen.
FF7	Energieverlies van servers beperken. Nieuwe maatregel. Toepassen op een natuurlijk moment als de servers tenminste 3 jaar oud zijn. Om verwarring/discussie te voorkomen zou ik de voorwaarde 'tenminste 3 jaar oud' laten vervallen.
FG1	Energiezuinige uninterruptured system (UPS) in datacenter toepassen. Was maatregel 43. Tekst enigszins gewijzigd.
FH1	Energiezuinige roltrapbesturing toepassen.

	Was maatregel 36. Geen wijzigingen.
F11	Zwembad: energieverbruik badwaterpompen beperken. Was maatregel 17. Geen wijzigingen.
F12	Zwembad: verlies warmte via wanden bassin beperken. Was maatregel 18. Geen wijzigingen.
F13	Zwembad: verlies warmte via wanden bassin beperken. Was maatregel 19. Geen wijzigingen.
F14	Zwembad: verlies warmte via spoelwater beperken. Was maatregel 20. Geen wijzigingen.
F15	Zwembad: verlies warmte via waterglijbaan, die (gedeeltelijk) buiten de gebouwschil loopt, beperken. Was maatregel 7. Geen wijzigingen.
F16	Reduceren energieverlies door waterverdamping. Nieuwe maatregel. Is een hele goede, ook met het oog op luchtvochtigheid want vochtige lucht heeft meer energie nodig om op temperatuur te blijven. Advies om de economische voorwaarde te laten vervallen (grens 170.000 m3 gas).
FJ1	Energiezuinige motoren toepassen (bij o.a. liften, badwatercirculatiepompen en koelcompressoren). Was maatregel 10. Geen wijzigingen.
FK1	Debiet afzuigsystemen in keukens beperken. Was maatregel 16. Geen wijzigingen. Uitgangssituatie a) en b) kunnen samengevoegd worden.
FL1	Op terrassen stoelverwarming toepassen. Nieuwe maatregel en wat voor één! Er zijn ook (aangepaste) geluidsnormen voor verwarmde/onverwarmde terrassen. Wordt hier wel voldoende rekening mee gehouden? Betekent stoelverwarming dat er wel/niet sprake is van een 'verwarmde buitenruimte'? Daarnaast kan deze maatregel alleen projectmatig gehandhaafd worden i.v.m. rechtsongelijkheid.

Tankstations en autowasinrichtingen

Maatregel	Opmerking
Gb2	Betreft natuurlijk moment en een aanname, niet handhaafbaar.
GB4	Betreft natuurlijk moment en een aanname, niet handhaafbaar.
GC1	Aanwezigheidschakelaar ventilatie, waarom alleen bij natuurlijk moment
GC2	Economische randvoorwaarden mbt energieverbruik is moeilijk in te schatten voor

	een inspekteur. Bedrijf gaat normaliter uit van totaal energieverbruik
GC3	Omschrijving maatregel gaat uit van een verwarmde hal, is dit relevant bij een tankstation
GE2/GE4	Vervangen ledverlichting alleen bij natuurlijk moment?
GE8	Is zelfstandig moment niet als GE7 als hoogwerker aanwezig is
GE11	Is zelfstandig moment ook niet als GE7 als hoogwerker aanwezig is.
FA1	170.000 m3 is veel per jaar voor een tankstation